

دانشکده علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی تربیت جام
مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی
(فرم طرح دوره)

اطلاعات دوره						
نام درس	تعداد واحد		رشته تحصیلی	مقطع تحصیلی دانشجویان	محل برگزاری	نیمسال تحصیلی
	نظری	عملی				
آموزش بهداشت و ارتباطات	۲	۰	بهداشت عمومی	کارشناسی ناپیوسته	معاونت آموزشی	اول ۱۴۰۳-۱۴۰۲
اطلاعات مدرس						
نام و نام خانوادگی مدرس مسئول: آقای محمد رحیمیان آدرس و شماره تلفن دفتر: ستاد دانشکده علوم پزشکی تربیت جام ۵۲۵۲۱۳۸۱ آدرس ایمیل: Rahimianm@trjums.ac.ir						
شرح درس						
این درس به معرفی مفاهیم، اهداف، اصول، فلسفه و دامنه فعالیت های آموزش بهداشت، نقش و اهمیت آموزش بهداشت و ارتباطات در ارتقای سلامت، یادگیری و تغییر رفتار، رفتار بهداشتی، روش های آموزش، فرهنگ جامعه، مفاهیم، اجزا و عناصر کلیدی ارتباطات، نیازسنجی آموزشی، مراحل برنامه ریزی و ارزشیابی برنامه های آموزش بهداشت، روش های ارائه و انتقال پیام های بهداشتی، نقاش و کاربرد رسانه ها در آموزش بهداشت می پردازد.						
اهداف دوره						
هدف کلی دوره: آشنایی با مفاهیم و اصول آموزش بهداشت						
نحوه ارزشیابی و محاسبه نمره کل						
حضور و مشارکت فعال در کلاس: ۲ نمره کوئیزهای کلاسی: ۴ نمره امتحان میان ترم: ۴ نمره امتحان پایان ترم: ۱۰ نمره نوع آزمون های میان ترم و پایان ترم: تشریحی و چهارگزینه ای، جاخالی، صحیح-غلط، پاسخ کوتاه						
منابع						
۱- آموزش بهداشت : منوچهر محسنی ۲- جامعه شناسی ارتباطات: باقر ساروخانی ۳- ارتباط شناسی : محسنیان راد						
مواد و وسایل آموزشی						
پاورپوینت کتاب جزوه وایت برد						
مقررات آموزشی دوره						

دانشکده علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی تربت جام
مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی
(فرم طرح دوره)

از دانشجویان انتظار می رود:

- ۱- حضور منظم و دقیق در جلسات درس داشته باشند. (غیبت بیش از ۳ جلسه موجه (تایید توسط شورای آموزشی) حذف و غیبت غیر موجه صفر ثبت خواهد شد)
- ۲- در فعالیتهای آموزشی مشارکت نمایند
- ۳- در هر جلسه آمادگی پاسخ گویی به سؤالات مبحث قبلی را داشته باشند
- ۴- تلفن همراه خود را در کلاس خاموش نمایند.
- ۵- شئون اخلاقی و حفظ حجاب را رعایت نمایند

شماره جلسه	تاریخ جلسه	اهداف میانی (رئوس مطالب)	اهداف ویژه (بر اساس سه حیطه: اهداف آموزشی شناختی، عاطفی، روانی حرکتی)	روش تدریس ^۱	فعالیت های یادگیری/ تکالیف دانشجویان	نحوه ارزشیابی ^۲
۱		آشنایی دانشجویان با تاریخچه ی آموزش بهداشت در ایران و جهان، مقدمه	تاریخچه آموزش بهداشت در جهان و ایران را بیان نماید.	سخنرانی پرسش و پاسخ، استفاده از رایانه و وایت برد	مشارکت در کلاس،	سوالات شفاهی
۲		مفاهیم سلامت و بیماری، عوامل موثر بر روی سلامتی	سلامتی و بیماری را تعریف نماید. پیشینه و تحولات عمده سلامت و بیماری در ایران و جهان را بیان نماید. عوامل موثر بر سلامتی را دسته بندی و تبیین نماید.	سخنرانی پرسش و پاسخ، استفاده از رایانه و وایت برد	مشارکت در کلاس، پاسخگویی به سوالات شفاهی و کوئیزهای کلاسی	سوالات شفاهی، کوئیز
۳		پیش زمینه های سلامت، آموزش بهداشت در سطوح	پیش زمینه های تحقق بهداشت را بر اساس	پرسش و پاسخ، استفاده از	مشارکت در کلاس، پاسخگویی به	سوالات شفاهی، کوئیز

^۱ روش تدریس متناسب با هدف آموزشی میتواند شامل: سخنرانی، مباحثه ای - گروهی کوچک، نمایشی - حل مسئله - پرسش و پاسخ - گردش علمی، آزمایشی و انتخاب گردد.

^۲ آزمونها بر اساس اهداف میتوانند به صورت آزمون ورودی (آگاهی از سطح آمادگی دانشجویان) مرحله ای یا تکوینی (در فرایند تدریس با هدف شناسایی قوت و ضعف دانشجویان) و آزمون پایانی یا تراکمی (پایان یک دوره یا مقطع آموزشی با هدف قضاوت در مورد تسلط دانشجویان) برگزار گردد.

دانشکده علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی تربت جام
مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی
(فرم طرح دوره)

	سوالات شفاهی و کوئیزهای کلاسی	رایانه و وایت برد	اسناد جهانی سلامت تبیین نماید اهمیت و ضرورت آموزش بهداشت در تحقق اهداف سلامت را بیان کند سطوح پیشگیری را بیان نموده و کاربرد آموزش بهداشت در هر سطح را ذکر کند از دیدگاه WHO اهداف آموزش بهداشت را ذکر نماید آموزش بهداشت و پزشک را حداقل در ۷ مورد مقایسه نماید	مختلف پیشگیری ، اهداف آموزش بهداشت مقایسه پزشک و آموزش بهداشت		
سوالات شفاهی، کوئیز	مشارکت در کلاس، پاسخگویی به سوالات شفاهی و کوئیزهای کلاسی	سخنرانی پرسش و پاسخ، استفاده از رایانه و وایت برد	آموزش و یادگیری را تعریف نماید آموزش و یادگیری را مقایسه نماید چند تعریف برای آموزش بهداشت بیان نماید تعاریف آموزش بهداشت را نقد نماید . آموزش بهداشت را به عنوان جزء اصلی کار خود بداند	تبیین آموزش ، یادگیری ، تعاریف آموزش بهداشت	۴	
سوالات شفاهی، کوئیز	مشارکت در کلاس، پاسخگویی به سوالات شفاهی و کوئیزهای کلاسی	پرسش و پاسخ، استفاده از رایانه و وایت برد	رابطه بین آموزش بهداشت، فرهنگ و توسعه را بیان نماید اهمیت مشارکت بین بخش های توسعه را به عنوان یک اصل بپذیرد به ضرورت ارتباط سلامت با سایر بخش های توسعه باورداشته باشد	توسعه، فرهنگ، آموزش بهداشت، ضرورت مشارکت بین بخشی در تحقق اهداف سلامت مبانی ارتباط، اقسام ارتباط، بازخورد، کهکشان های ارتباطی	۵	

دانشکده علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی تربت جام
مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی
(فرم طرح دوره)

			کهنکشان های ارتباطی بر اساس نظر مک لوهان را بیان کند انواع ارتباط انسانی را نام ببرد		
سوالات شفاهی، کوئیز	مشارکت در کلاس، پاسخگویی به سوالات شفاهی و کوئیزهای کلاسی	سخنرانی پرسش و پاسخ، استفاده از رایانه و وایت برد	حداقل ۴ مدل ارتباطی را نام ببرد و اجزاء هر یک را برشمرد. تفاوت های ارتباط جمعی و گروهی را بیان کند موانع برقراری ارتباط در برنامه های آموزش بهداشت را بیان نماید. عناصر ارتباط را بیان نماید.	مدل های ارتباط انسانی، کاربرد ارتباط و ارتباط جمعی در آموزش بهداشت، موانع و مشکلات برقراری ارتباط در آموزش بهداشت	۶
سوالات شفاهی، کوئیز	مشارکت در کلاس، پاسخگویی به سوالات شفاهی و کوئیزهای کلاسی	پرسش و پاسخ، استفاده از رایانه و وایت برد	جایگاه ارتباط در موفقیت آموزش بهداشت را ذکر کند. ارتباط را تعریف نماید. تفاوت ارتباط و ارتباطات را ذکر نماید عناصر مورد نیاز جهت برقراری ارتباط را ذکر کند. الگویی برای برقراری ارتباط موفق را ذکر نماید	اصول برقراری ارتباط در اجرای برنامه های آموزش بهداشت (بیماری های واگیر، بیماری های مزمن، بهداشت خانواده و بهداشت مدارس)	۷
سوالات شفاهی، کوئیز	مشارکت در کلاس، پاسخگویی به سوالات شفاهی و کوئیزهای کلاسی	سخنرانی پرسش و پاسخ، استفاده از رایانه و وایت برد	رویکرد مراجع مداری را تعریف کنید رویکرد پزشکی را تعریف کنید رویکرد آموزشی را تعریف کنید رویکرد تغییر رفتاری را تعریف کنید	۵ رویکرد به آموزش بهداشت عوامل موثر بر آموزش بهداشت	۸

دانشکده علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی تربت جام
مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی
(فرم طرح دوره)

			رویکرد تغییر اجتماعی را تعریف کنید. تفاوت‌های ۵رویکرد آموزش بهداشت را ذکر نماید . رویکرد مناسبی جهت آموزش بهداشت در ایران پیشنهاد نماید		
سوالات شفاهی، کوئیز	مشارکت در کلاس، پاسخگویی به سوالات شفاهی و کوئیزهای کلاسی	پرسش و پاسخ، استفاده از رایانه و وایت برد	مراحل برنامه ریزی در آموزش بهداشت را نام ببرد. هر یک مراحل برنامه ریزی را شرح دهد. انواع نیاز را ذکر نماید. حداقل ۴ نوع نیاز را تعریف نماید. روشهای اولویت بندی نیاز را بازگو نماید. حداقل جهت یک مشکل بهداشتی برنامه ریزی کند.	برنامه ریزی در آموزش بهداشت، نیازسنجی، اولویت بندی، اقسام اهداف، اجرا و ارزشیابی برنامه های آموزش بهداشت	۹
سوالات شفاهی، کوئیز	مشارکت در کلاس، پاسخگویی به سوالات شفاهی و کوئیزهای کلاسی	سخنرانی پرسش و پاسخ، استفاده از رایانه و وایت برد	روش های آموزش مستقیم و غیر مستقیم را مقایسه نماید. ۱۰ مورد از روش های آموزش بهداشت را ذکر نماید. روشهای آموزش بهداشت رسمی و غیر رسمی را توضیح دهد. آموزش بهداشت مستقیم و غیر مستقیم را توضیح دهد. مزایا و معایب روش سخنرانی، روش توضیحی بحثی-بحث گروهی، بارش افکار، پانل، فورم، کنگره و	روش های مستقیم آموزش بهداشت، ارائه و انتقال پیام های بهداشتی (۱)، برقراری ارتباط موثر برای آموزش بهداشت	۱۰

دانشکده علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی تربت جام
مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی
(فرم طرح دوره)

			سمپوزیوم را توضیح دهد و خصوصیات آنها را ذکر نماید.			
سوالات شفاهی، کوئیز	مشارکت در کلاس، پاسخگویی به سوالات شفاهی و کوئیزهای کلاسی	پرسش و پاسخ، استفاده از رایانه و وایت برد	یک روش آموزش بهداشت را در مقابل کلاس به اجرا بگذارد در مقابل حضار در کلاس به ایفای نقش بپردازد مراحل برگزاری کارگاه آموزشی را به طور صحیحی بیان نماید. روش های آموزش بهداشت را با یکدیگر مقایسه و نقد نماید. در مورد به کار گیری روش آموزش بهداشت انتخابی خود دلایل کافی ارائه داده و از نظر خود دفاع نماید	روش های مستقیم آموزش بهداشت، ارائه و انتقال پیام های بهداشتی (۲)		۱۱
سوالات شفاهی، کوئیز	مشارکت در کلاس، پاسخگویی به سوالات شفاهی و کوئیزهای کلاسی	سخنرانی پرسش و پاسخ، استفاده از رایانه و وایت برد	موانع داخلی اجرای برنامه های آموزش بهداشت را ذکر نماید. موانع خارجی اجرای برنامه های آموزش بهداشت را بیان کند. هر یک از : Predisposing factors Enabling factors Reinforcing factors را با ذکر مثال شرح دهد	شناخت موانع و مشکلات اجرای برنامه های آموزش بهداشت Predisposing factors Enabling factors Reinforcing factors		۱۲
سوالات شفاهی، کوئیز	مشارکت در کلاس، پاسخگویی به سوالات شفاهی	پرسش و پاسخ، استفاده از رایانه و وایت برد	تعریف دقیقی از مشاوره در برنامه های آموزش بهداشت ارائه دهد. اصول و مبانی مشاوره	اصول و مبانی مشاوره بهداشتی در آموزش بهداشت		۱۳

دانشکده علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی تربت جام
مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی
(فرم طرح دوره)

و کوئیزهای کلاسی		آموزش بهداشت را بیان نماید در مقابل حضار و در قالب ایفای نقش به ایفای یک مشاوره بهداشتی بپردازد			
سوالات شفاهی، کوئیز مشارکت در کلاس، پاسخگویی به سوالات شفاهی و کوئیزهای کلاسی	سخنرانی پرسش و پاسخ، استفاده از رایانه و وایت برد	یادگیری را بطور کامل تعریف کند. آموزش را تعریف کند. (تعریف کاملی ارائه دهد). لزوم آشنایی با تئوریهای یادگیری جهت آموزش بهداشت ذکر نماید حداقل ۴ تئوری یادگیری را نام ببرد. تئوری شرطی شدن کلاسیک را شرح دهد. تئوری یادگیری از راه عادت را ذکر نماید. تئوری یادگیری از راه آزمایش و خطا را توضیح دهد	یادگیری، تئوری های یادگیری، تغییر دانش، نگرش تا تغییر رفتار در آموزش بهداشت		۱۴
سوالات شفاهی، کوئیز مشارکت در کلاس، پاسخگویی به سوالات شفاهی و کوئیزهای کلاسی	پرسش و پاسخ، استفاده از رایانه و وایت برد	ضرورت استفاده از رسانه های آموزشی را ذکر نماید بطور مستقل رسانه های آموزشی ساده را تهیه نماید رسانه های آموزشی را به عنوان عنصر تکمیل کننده آموزش بداند. جایگاه رسانه ها و مواد آموزشی در آموزش بهداشت را بیان نماید.	اهمیت، کاربرد رسانه ها، وسایل آموزشی، روش های ارائه و انتقال پیام های بهداشتی، اقسام رسانه های آموزشی		۱۵

دانشکده علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی تربت جام
مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی
(فرم طرح دوره)

			عوامل مؤثر در انتخاب رسانه های آموزشی را نام ببرد			
سوالات شفاهی، کوئیز	مشارکت در کلاس، پاسخگویی به سوالات شفاهی و کوئیزهای کلاسی	سخنرانی پرسش و پاسخ، استفاده از رایانه و وایت برد	ارتقاء سلامت را تعریف نماید آموزش بهداشت و ارتقاء سلامت را مقایسه نماید اصول و برنامه های ارتقاء سلامت را شرح دهد استراتژی های ارتقاء سلامت را بیان کند روش های پژوهش در مطالعات KAP را بیان نماید روش هایی برای سنجش نگرش در آموزش بهداشت بیان نماید	اصول برنامه ها و راهبردهای ارتقاء سلامت پژوهش در آموزش بهداشت		۱۶
آزمون کتبی	مشارکت در کلاس، پاسخگویی به سوالات شفاهی و آزمون های کلاسی	طرح سوالات عینی، چهارگزینه ای، پاسخ کوتاه، ارزیابی تکالیف، مشارکت	سنجش میزان حصول به اهداف آموزش	آزمون، سنجش		۱۷